

เอกสารอ้างอิง

- เกศรินทร์ ศรีสง่า. (2534). การดูแลตนเองและความผาสุกในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชัชรีย์ เปี่ยมสุข . (2538). ผลของการฝึกกายบริหารลมปราณต่อคุณภาพชีวิต ความทนทานต่อการออกกำลังกาย และสมรรถภาพปอดในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชัยเวช นุชประยูร. (2538). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน วิทยา ศรีมาดา (บรรณาธิการ.), ตำราอายุรศาสตร์ 3 (หน้า 1079-1098). กรุงเทพฯ : ยูนิคัฟพับลิเคชั่น.
- ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ. (2541). ผลของการใช้ อี เอ็ม จี ไบโอฟีดแบค ร่วมกับการผ่อนคลายกล้ามเนื้อแบบโพเกรสสิฟต่อความวิตกกังวล การรับรู้สมรรถนะของตนเองในการควบคุมอาการหายใจลำบาก ความทนทานในการออกกำลังกาย อาการหายใจลำบาก และสมรรถภาพปอด ในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทรงขวัญ ศิลารักษ์. (2542). อาการหอบเหนื่อย. ใน กาญจนา จันทร์สูง , สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ และวัชรา บุญสวัสดิ์ (บรรณาธิการ.), อาการวิทยาทางอายุรศาสตร์ (หน้า 203-214). ขอนแก่น : คลังนานา.
- นิรามัย ไข่เทียมวงศ์. (2535). แรงสนับสนุนทางสังคม การดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล .
- พีระยศ ลีลารุ่งระยับ. (2539). การออกกำลังกายกับโรคปอด. พยาบาลสาร, 23 (3), 26-33.
- รังสรรค์ ปุญปากม, และประพาพ ยงใจยุทธ. (2532). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน ประพาพ ยงใจยุทธ (บรรณาธิการ.), โรคระบบการหายใจ (หน้า 241-271). กรุงเทพฯ : แอคควาอินเตอร์เนชั่นแนล.

- ลินจง โปธิบาล. (2539). การพยาบาลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน ลินจง โปธิบาล, วารุณี ฟองแก้ว และ ศิริรัตน์ เปลี้นบางยาง (บรรณาธิการ.), การพยาบาลผู้ป่วยระบบหายใจ (หน้า 79 - 101). เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลินจง โปธิบาล, และวารุณี ฟองแก้ว. (2539). การพยาบาลเฉพาะสำหรับอาการและอาการแสดงที่สำคัญของโรกระบบทางเดินหายใจ. ใน ลินจง โปธิบาล, วารุณี ฟองแก้ว และ ศิริรัตน์ เปลี้นบางยาง (บรรณาธิการ.), การพยาบาลผู้ป่วยระบบหายใจ (หน้า 50-78). เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุนทรี จงไกรรัตนกุล. (2535). ผลของการออกกำลังกายต่อสุขภาพของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วารสารพยาบาลโรคหัวใจและทรวงอก, 5(2), 27-29.
- สมาคมออร์เวซแห่งประเทศไทย. (2539). แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. กรุงเทพฯ : ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์.
- สมจิต หนูเจริญกุล, พวงทอง ไกรพิบูลย์, บุญจันทร์ วงศ์สุนพรัตน์, ทิพาพร วงศ์หงษ์กุล และ แสงอรุณ สุขเกษม. (2534). ผลของการให้ความรู้และสนับสนุนการดูแลตนเอง ต่อคุณภาพชีวิตและความรู้สึกไม่แน่นอนในผู้ป่วยมะเร็งที่รับรังสีรักษา. พยาบาลสาร, 18 (4), 19-35.
- สมจิต หนูเจริญกุล, ประคอง อินทรสมบัติ, ดวงใจ ณีภูริยกุล และบุญจันทร์ วงศ์สุนพรัตน์. (2540). ใน สมจิต หนูเจริญกุล (บรรณาธิการ.), การพยาบาลทางอายุรศาสตร์ เล่ม 2 (หน้า 243-268). กรุงเทพฯ : วี.เจ.พรีนติ้ง.
- สิรินาถ มีเจริญ. (2541). ผลของการใช้เทคนิคการผ่อนคลายร่วมกับการหายใจแบบเป่าปากต่อความสบายในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อดิศร วงษา. (2538). หอบเหนื่อย (Dyspnea). ใน หมิงน้อย อุบลเดชประจักษ์, อุษณา ลูวีร์, วิชัย ประยูรวิวัฒน์, ธนะพันธ์ พิบูลย์บรรณกิจ และสุทธชาติ พิษผล (บรรณาธิการ.), อาการอายุรศาสตร์ (หน้า137-142). กรุงเทพฯ : ชัยเจริญ
- อัมพรพรรณ ตั้งจิตพิทักษ์. (2531). ผลของการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายตามแบบแผน ต่อสมรรถภาพการทำงานของปอดและความสามารถในการออกกำลังกาย ในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล .

- Alpert, S. J., Bass, H., Szucs, M. M., Banas, S. J., Dalen, E. J., & Dexter, L. (1974). Effects of physical training on hemodynamics and pulmonary function at rest and during exercise in patients with chronic obstructive pulmonary disease. *Chest*, **66**, 647-651.
- Anderson, L.K. (1995). The effect of chronic obstructive pulmonary disease on quality of life. *Research in Nursing & Health*, **18**, 547-556.
- Barker, F.A. (1994). Exercise and pulmonary disease. In L. Goldberg & D. L. Elliot (Eds.), *Exercise for prevention and treatment of illness* (pp.271-288). Philadelphia : F.A.Davis .
- Belman, J. M., Brooks, R. L., Ross, J.D., & Mohsenifar, Z. (1991). Variability of breathlessness measurement in patients with chronic obstructive pulmonary disease. *Chest*, **99**, 567-571.
- Bozen, M. H., Postma, P. J., & Rijcken, B. (1995). Relation between respiratory symptom, pulmonary function and peak flow variability in adults. *Thorax*, **50**, 121-126
- Brown, L. M. (1992). Measuring dyspnea. In M. Frank-Stromborg (Ed.), *Instrument for nursing research* (pp.79-95). Boston : Jones & Bartlett.
- Burckhard, S.C., Woods, L. S., Schultz, A.A., & Ziebarth, M. D. (1989). Quality of life of adults with chronic illness : A psychometric study. *Research in Nursing & Health*, **12**, 347-354.
- Carter, R., Nicotra, B., & Huber, G. (1994). Differing effects of airway obstruction on physical work capacity and ventilation in men and women with COPD. *Chest*, **106**, 1730-1739.
- Casaburi, R. (1993). Exercise training in chronic obstructive pulmonary disease. In R. Casaburi & L.T. Petty (Eds.), *Principles and practice of rehabilitation* (pp. 204 - 224). Philadelphia : W.B.Saunders.
- Casaburi, R., Patessio, A., Ioli, F., Zanaboni, S., Donner, F.C., & Wosserman, K. (1991). Reduction in exercise lactic acidosis and ventilation as a result of exercise training in patients with obstructive lung disease. *American Review Respiratory Disease*, **143**, 9-18.

- Celli, R.B. (1999). Pathophysiology of chronic obstructive pulmonary disease. In N.S.Cherniack, M.D. Altose & I.Homma (Eds.), **Rehabilitation of the patient with respiratory disease** (pp. 105-113). New York : Mc Graw - Hill
- Chalmers, I. K. (1984). A closer look at how people cope with chronic airflow obstructive. **The Canadian Nurse**, 80(February), 35-38.
- Chang, T. J., Moran, B.M., Gugell, W.D., & Webster, R. J. (1995). COPD in the elderly : A reversible cause of functional impairment. **Chest**, 108, 736-740.
- Couser, I. J., Guthmann, R., Hamadeh, A.M., & Kane, S.C. (1995). Pulmonary rehabilitation improves exercise capacity in elderly patients with COPD. **Chest**, 107, 730-734.
- Curtis, R. J., Deyo, A. R., & Hudson, D. L. (1994). Health related quality of life among patient with chronic obstructive pulmonary disease. **Thorax**, 49, 162-170.
- Dean, H. (1992). Multiple instruments measuring quality of life. In M. Frank-Stromborg (Ed.), **Instrument for nursing research** (pp.79-95) Boston : Jones & Bartlett.
- Debarge, E, J. (1992). Disorders of the lungs and pleurae. In L.O.Burrell (Ed.), **Adult nursing in hospital and community setting** (pp. 764 - 772). New York: Appleton & Lange.
- Donner, F.C., & Howard, P. (1992). Pulmonary rehabilitation in chronic obstructive pulmonary disease with recommendation for it use. **Europe Respiratory Journal** , 5, 266-275.
- Dudley,L.D., Glasser,M.E., Jorgenson, N. B., & Logan,L.D.(1980a). Psychosocial committants to rehabilitation in chronic obstructive pulmonary disease :Part 1 psychosocial and psychological considerations. **Chest**, 77(3), 413 - 420.
- Dudley,L.D., Glasser,M.E., Jorgenson,N.B., & Logan,L.D. (1980b). Psychosocial committants to rehabilitation in chronic obstructive pulmonary disease :Part 2 psychosocial treatment. **Chest** , 77(4), 544 - 551.
- Dudley, L.D., Glasser,M.E., Jorgenson,N.B., & Logan,L.D. (1980c).Psychosocial committants to rehabilitation in chronic obstructive pulmonary disease :Part 3 Dealing with psychiatric disease (as distinguished from psychosocial or psychophysiological problems) . **Chest** , 77(5), 677 - 684.

- Dudley, L.D., & Sitzman, J. (1988). Psychobiological evaluation and treatment of COPD. In A.J. McSweeney & I. Grant (Eds.), **Chronic obstructive pulmonary disease: A behavioral perspective** (pp. 183-235). New York : Basal.
- Ebersole, P. (1995). Quality of life : What is it?. *Geriatric Nursing*, 16(2), 49-50.
- Eubanks, H.D., & Bone, C.R. (1990). **Comprehensive respiratory care** (2nd ed.). St.Louis: C.V. Mosby.
- Falling, J.L. (1993). Controlled breathing techniques and chest physical therapy in chronic obstructive pulmonary disease and allied conditions. In I.R. Casaburi & T.L.Petty (Eds.), **Principles and practice of pulmonary rehabilitation** (pp. 167-174). Philadelphia : W.B.Saunders.
- Ferrans, E. C, M & Powers, J. M. (1992). Psychometric assessment of the quality of life index. **Research in Nursing & Health**, 15, 29-38.
- Ferrell, R. B., Wisdom, C., & Wenzl, C. (1989). Quality of life as an variable in the management of cancer pain. **Cancer**, 1(june), 2321-2323.
- Fishman , P.A. (1994). **Pulmonary disease and disorder : Companion handbook**. New York : McGraw-Hill.
- Folder, L.S. (1993). Difinition of health and health goals of participants in a community – based pulmonary rehabilitation program. **Public Health Nursing**, 10(1), 31-35.
- Foote, M., Sexton, L.D., & Powlik, L. (1986) . Dyspnea : A distressing sensation in lung cancer. **Oncology Nursing Forum** ,13 (5) , 25-31 .
- Frank-Stromborg, M. (1992). Single instrument measuring quality of life. In M. Frank-Stromborg (Ed.), **Instrument for nursing research** (pp.79-95). New York : Jones & Bartlett.
- Gift, G.A. (1989) . Clinical measurement of dyspnea . **Dimention of Critical Care Nursing**, 8 (4), 210-216.
- Gift, G. A. (1989). Validation of a vertical visual analogue scale as a measure of clinical dyspnea. **Rehabilitation Nursing**, 14(6), 323-325.
- Gift, G. A., Plaut, M., & Jacox, A. (1986). Psychologic and physiologic factors relate to dyspnea in subjects with chronic obstructive pulmonary disease. **Heart & Lung** , 15(6), 595-601.

- Graydon, E.J., & Ross, E. (1995). Influence of symptoms, lung functioning, mood, and social support on level of functioning of patients with COPD. **Research in Nursing & Health**, 18, 525-533.
- Graydon, E.G., Ross, E., Webster, M.P., Goldstein, S.R., & Avendano, M. (1995). Predictor of Functioning of patients with chronic obstructive pulmonary disease. **Heart & Lung**, 24(5), 369- 75.
- Green, M. (1984). Patient education. In C.W. Bell, D. Blodgett, C. A. goike, M. Green, J. Herbert, R., & Gregor, F. (1997). Quality of life and strategies of clients with chronic obstructive pulmonary disease. **Rehabilitation Nursing**, 22(4), 182-187.
- Hilling, L., & Smith, J. (1995). Pulmonary rehabilitation. In S.Irwin & J.S.Teckli (Eds.), **Cardiopulmonary physical therapy** (pp.445-470). St.Louis : Mosby.
- Hodgkin, E.J.(1987). Pulmonary rehabilitation. In J. E. Hodgkin, & T. L. Petty (Eds.), **Chronic obstructive pulmonary disease : current concept** (pp.155-171). Philadelphia : W.B.Saunders.
- Howard, E. J., Davies, L. J., & Roghmann, J. K. (1987). Respiratory teaching of patients : How effective is it ?. **Journal of Advanced Nursing**, 12, 207-214.
- Ingram, H. R., & Schilder, P. D. (1967). Effect of pursed lips expiration on the pulmonary pressure flow relationship in obstructive lung disease. **American Review Respiration Disease**, 28 (6), 784-789.
- Janelli, M. L., Scherer, K. Y., & Schmieder, E. L. (1991). Can a pulmonary health teaching program alter patients' ability to cope with COPD ?. **Rehabilitation Nursing**, 16(4), 199-202.
- Janson-Bjerklie, S., Carrieri, V.K., & Hudes, M. (1986).The sensation of pulmonary dyspnea. **Nursing Research**, 35(3), 154 -159.
- Kieffer, & M. A. Smith (Eds.), **Home care and rehabilitation in respiratory medicine** (pp. 51-67). Philadelphia : J.B. Lippincott.
- Kohlman, V., & Janson-Bjerklie, S. (1993). Dyspnea . In V.C. Kohlman & A.M.Lindsey (Eds.), **Pathophysiological phenomenon in nursing** (pp.247-278). Philadelphia : W. B. Saunders.

- Kopacz, A. M. (1988). Nursing care of patients with COPD. In A.J. McSweeney & I. Grant (Eds.), **Chronic obstructive pulmonary disease: A behavioral perspective** (pp. 237-278). New York : Basal.
- Lake, R. F., Henderson, K., Briffa, T., Openshaw, J., & Musk, W. A. (1990). Upper -limb and lower - limb exercise training in patients with airflow obstruction. **Chest**, **97**, 1077-1082.
- Lacasse, Y., Guyatt, H.G., & Goldstein, S.R. (1997). The components of respiratory rehabilitation program : A systematic overview. **Chest**, **111**, 1077-1087.
- Lareau, C.S., Kohlman, V., Bjerklie, S., & Roos, J. P. (1994). Development and testing of the pulmonary function status and dyspnea questionair (PFSDQ). **Heart & Lung**, **23**(3), 242-250.
- Leidy, K.N. (1995). Fuctional performance in people with chronic obstructive pulmonary disease. **IMAGE : Journal of Nursing Scholaship**, **27**, 23-33.
- Lertzman, M. M., & Cherniack, M. R. (1976). State of art : Rehabilitation of patients with chronic obstructive pulmonary disease. **American Review of Respiratory Disease**, **114**, 1145-1165.
- Luckmann, J. (1997) . **Saunders manual of nursing care** . Philadelphia : W.B.Saunders
- McBride, S. (1993). Perceived control in patients with chronic obstructive pulmonary disease. **Western Journal of Nursing Research**, **15**(4), 456-464.
- McBride, S. (1994). Patients with chronic obstructive pulmonary disease: Their beliefs about measures that increase activity tolerance. **Rehabilitation Nursing**, **19**, 37 – 40.
- Mcdonald, R. E. (1995). Quality of Life from the patient's perspection. **Journal of Neuroscience Nurse**, **27**(4), 22-223.
- McSweeney, J.A., & Grant, I., Heaton, K.R., Adams, M.K., & Timms, M.R. (1982) Life quality of patients with chronic obstructive pulmonary disease . **Archive Internal Medicine** , **142**, 473 - 478 .
- Mitchell, R., & Petty, T. (1989). Chronic obstructive pulmonary disease. In R. Mitchell, T. L. Petty & M. I.chwarz (Eds.), **Synopsis of clinical pulmonary disease**(4th ed.). St.Louis: Mosby.

- Molen-Vander B. (1995). Dyspnea A study of measurement instrument for the assessment of dyspnea and their application for patients with advanced cancer. **Journal of Advanced Nursing**, 22, 948-956.
- Moody, L., McCormick., & Williams, R. A. (1991). Psychophysiologic correlates of quality of life in chronic bronchitis and emphysema. **Western Journal of Nursing Research**, 13(3), 336-352.
- Morgan, M., & Sing, S. (1997) . **Practical pulmonary rehabilitation** . London : Chapman & Hall Medical .
- Moser, M.K., Bokinsky, E.G., Savage, T.R., Archibald,J.C., & Hensen,R.P. (1980). Result of comprehensive rehabilitation program : Physiologic and functional effects on patients with chronic obstructive pulmonary disease. **Archive Internal Medicine** , 140, 1596-1601.
- Mueller, E.R., Petty, L.T., & Filley, F.G, (1970) . Ventilation and arterial blood gas changes induced by pursed lips breathing . **Journal of Applied Physiology** , 28 (6) , 784-789 .
- Niederman, S. M., Clemente, H. P., Fein, M. A., Feinsilver, H. S., Robinson, A.D., Howite, S. J., & Berstein, G.M. (1991). Benefits of a multidisciplinary pulmonary rehabilitation program. **Chest**, 97(4), 798-804.
- O'Donnell, E. D. (1994). Breathlessness in patients with chronic airway limitation. **Chest**, 106, 904-912.
- O'Donnell, E. D., Webb, A. K., & McGuire, A. M. (1993). Older patients with COPD : Benefits of exercise training. **Geriatrics**, 48(january), 59-66.
- Padilla, V. G., Ferrell, B., Grant, M. M., & Rhiner, M. (1990). Difining the content domain of quality of life for patients with cancer with pian. **Cancer Nursing**, 1(2), 108-115.
- Padilla, V. G., & Grant, M. M. (1985). Quality of life as a cancer nursing outcome variable. **Advances in Nursing Science**, 8(1), 45-60.
- Padilla, V. G., Presant, C., Grant, M. M., Metter, G., Lipsett, J., & Heide, F. (1983). Quality of life index for patients with cancer. **Research in Nursing & Health**, 6, 117-126.

- Parker, R. S. (1988). Behavioral science aspects of COPD. In A.J. McSweeney & I. Grant (Eds.), **Chronic obstructive pulmonary disease: A behavioral perspective** (pp. 279-303). New York : Basal.
- Petty, L. T. (1995). The combination of ipratropium and albuterol is more effective than either agent alone. **Chest**, **107**, 183s-186s.
- Perry, A. J. (1981). Effectiveness of teaching in the rehabilitation of patients with chronic bronchitis and emphysema. **Nursing Research**, **30**(4), 219-228.
- Polit, F.D., & Hungler, P.D. (1999). **Nursing research :Principle and methods**. Philadelphia: J.B.Lippicott.
- Prigtagano, L.G., Wight, C.E., & Levin, D. (1984). Quality of life and its predictors in patients with mildhypoxemia and chronic obstructive pulmonary disease. **Archive Internal Medicine**,**144**, 1613-1619.
- Ramsdell, J. (1995). Use of theophylline in the treatment of COPD. **Chest**, **107**, 206s - 209s.
- Reardon, J., Awad, E., Normandin, E., Vale, F., Clark, B., & ZuWallack, L.R. (1994). The effect of comprehensive outpatient pulmonary rehabilitation on dyspnea. **Chest**, **105**,1046-1052.
- Renfore, L.K. (1988). Effect of progressive relaxation on dyspnea and state anxiety in patients with chronic obstructive pulmonary disease. **Heart & Lung**, **17**(1), 408 - 413.
- Seilheime, K.D., & Borrell, M.R. (1985). Pulmonary rehabilitation. In L. S. Hlstead & M. Grabis (Eds.), **Medical rehabilitation** (pp.165-180). New York : Raven.
- Sherer, K.Y., & Shemider, E.L. (1997). The effect of rehabilitation program on self-efficacy, perception of dyspnea , and physical endurance. **Heart & Lung**, **26**(1), 15-22.
- Steele, B., & Shaver, J. (1992). The dyspnea experience : Nociceptive properties and a model for research and practice. **Advances in Nursing Science**, **15**(1), 64-76.
- Strijbos, H.J., postma, S.D., Altena, V.R., Gimeno, F., & Koeter, H.G. (1996). A comparison between an outpatient hospital -based pulmonary rehabilitation program and a home – care pulmonary rehabilitation program in patients with COPD. **Chest**, **109**(2), 366-372.

- Thoman, L.R., Stoker, L.G., & Ross, C.J. (1966). The efficacy of pursed - lips breathing in patients with chronic obstructive pulmonary disease. **American Review of Respiratory Disease**, **93**, 100-106.
- Tiep, L.B., Burns, M., Kao, D., Madison, R., & Herrera, J. (1986). Purse lips breathing training using ear oximetry. **Chest**, **90**(2), 219-221.
- Tiep, L.B. (1997). Disease management of chronic obstructive pulmonary disease with pulmonary rehabilitation. **Chest**, **112**(6), 1630-1656.
- Traver, A.G. (1988). Measure of symptoms and life quality to predict emergent use of institutional health care resources in chronic obstructive pulmonary disease. **Heart & lung**, **17**(6), 689-696.
- Weil, V.J. (1985). Dyspnea. In L.D. Horwitz, & B.M. Groves (Eds.), **Sign & symptom in cardiology** (pp. 28-37). London : J.B. Lippincott.
- Wilson, L. F., & McLemore, R. (1997). Patient literacy levels: Aconsideration when designing patient education programs. **Rehabilitation Nursing**, **22**(6), 311-317.
- Yue – Juen Hwu. (1995). The impact of chronic illness on patients. **Rehabilitation Nursing**, **20**(4), 211-225.